

Ohjausryhmän kokous 18.6.2019

Aika	18.6.2019 klo 9.00-11.00		
Paikka	NH Maria, Kirkkokatu 12, Sisäministeriö, Helsinki		
Jäsenet	Organisaatio	Läsnä	Poissa
Janne Koivukoski, pj	Sisäministeriö	x	
Jonna Heliskoski	Leadcons oy	x	
Jari Lepistö	Sisäministeriö	x	
Karim Peltonen	SPEK	x	
Mikko Puolitaival	Satakunnan pelastuslaitos	video	
Erkki Hokkanen	Etelä-Karjalan pelastuslaitos	video	
Ari Ewwaraye	Sisäministeriö		x
Marjukka Koskela	Hätäkeskuslaitos	video	
Paavo Tiitta	Pohjois-Savon pelastuslaitos		x
Tomi Pursiainen	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos		x
Tomi Timonen	SPPL	x	
Jani Jämsä	Pelastusopisto	video	
Jaakko Joentakanen, sihteeri	Sisäministeriö	x	
Sijaiset			

Asialista

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 9.05.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on hyväksytty.

3. Katsaus hankkeen tuotoksiin ja hankkeen loppuraportointiin

A) Jari Lepistön selostus

Lepistö kiittää ohjausryhmää aktiivisuudesta ja vetää yhteen hankkeessa hahmotettuja tuloksia, alkaen ensimmäisessä työpajassa pohdituista vaikuttavuustavoitteista. Tässä kokouksessa tulitaisiin käymään läpi ohjausryhmän toiveita ja näkemyksiä loppuraportin sekä itse toimintaohjelman kirjoitusprosessiin liittyen.

Error! Unknown document property name.

Error! Unknown document property name.

Lepistö korostaa, että laadittavan toimintaohjelman tulisi olla tiivis ja helposti luettava dokumentti. Yksityiskohtaisempi aineisto ja data tulee olemaan saatavilla liitteenä.

Ohjausryhmän keskustelussa nousee esiin, että hankkeesta tiedottaminen on saanut kiitosta. Puheeksi otetaan myös, että hankkeen asiakokonaisuuksista löytyy runsaasti aiheita jatkotutkimukselle.

B) Jonna Heliskosken selostus

Heliskoski esittelee hankkeen tuloksia ja niitä suuntaviivoja, joiden suuntaisesti loppuraportoinnin parissa tullaan työskentelemään.

Loppuraportoinnissa haetaan kaikkien tunnistettujen tavoitteiden, ilmiöiden, muutosten ja tekojen välisiä yhteyksiä, sen sijaan että kuvailtaisiin pelkästään hankkeen työskentelyprosessia ja tuloksia sellaisenaan.

C) Keskustelua

Ohjausryhmässä nousi esiin kysymys, miten pelastustoimi käytännössä pystyy mahdollistamaan muiden toimijoiden työtä, nyt kun toimintaohjelmassakin tullaan tunnistamaan, että suuri osa tekemisestä rakentuu nimenomaan muiden toimijoiden työn päälle.

Nostetaan esiin myös, että strategisena paperina toimintaohjelma ei voi olla kovin pitkä. Haasteena tulee olemaan saada lyhyeen paperiin juuri oikeat painotukset riittävän konkreettisena tekemisenä, sillä dokumentilla tulee olemaan suuri painoarvo pelastustoimessa. Aineiston huolellinen analysointi tulee auttamaan, kun tunnistetaan aineistosta olennaisimmat asiat ja kirjoitetaan nämä ymmärrettävään ja konkreettiseen muotoon.

Todettiin, että suuri osa hankkeessa esiin nousseesta toiminnasta tapahtuu jo nyt. Toimintaohjelman avulla halutaankin varmistaa suurin mahdollinen potentiaali. Hyviä toimintatapoja on tälläkin hetkellä, mutta mittarit eivät tähän asti ole tukeneet niin hyvin kuin ne voisivat. Toimintaohjelmaa pyritään laatimaan ja kehittämään tiiviisti yhdessä pelastustoimen mittariston kehittämistyön kanssa.

Mahdollistajan roolin korostamisella päästään resurssien tehokkaampaan käyttöön. Esimerkiksi pelastuslaitoksen ei tarvitse tehdä kaikkea itse, vaan se voi auttaa rakentamaan esimerkiksi turvallisuusviestinnän edellytyksiä muille toimijoille.

Toimintaohjelman vision esittely

Heliskoski esitteli myös toimintaohjelman vision: "Onnettomuuksista vapaa... koulu/koti/työpaikka/harrastus" ja pyysi ohjausryhmältä ajatuksia siihen liittyen. Pääasiassa sanoitus "onnettomuuksista vapaa" sai kannatusta. Ohjausryhmän mukaan ollaan oikeilla jäljillä, kun haetaan rohkeaa ja huomiota herättävää visiota.

Error! Unknown document property name.

Error! Unknown document property name.

Keskustelussa nousi kuitenkin esiin, että termi ”onnettomuus” on suhteellisen kapea-alainen eikä sitä muiden viranomaisten keskuudessa koeta ehkä niin omaksi, kuin esimerkiksi laajempaa termiä ”turvallisuus”. Siispä ehdotetaan käytettäväksi visiota: ”Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa (arki)”. Tämä saa ohjausryhmässä kannatusta.

Termi ”arki” sai kannatusta erityisesti sen kontekstimoninaisuuden ansiota. Tarkoitus onkin, että visiota voidaan muotoilla ja sanoittaa toimintaohjelmassa tilanteen ja kontekstin mukaan riippuen esimerkiksi kohderyhmästä tai toimintaympäristöstä. Sanoitusta muotoillaan vielä keskustelun perusteella. Esitettiin huomio, että muodostettu visio voisi olla loppuraportoinnissa dokumenttien kannessa.

Toimintaohjelmaa laadittaessa tulee muistaa, että onnettomuuksien ehkäisyä ja pelastustoimintaa ei saa asettaa vaakakuppeihin vaan tiedostaa, että ne voivat tukea toisiaan. Onnettomuuksien ehkäisyn identiteettiä tulee kuitenkin kirkastaa ja vahvistaa sekä alan sisällä, että ihmisten keskuudessa.

Keskusteltu visio tulisi olemaan ”vaikuttavuuskuviossa” keskellä, onnettomuuksien ehkäisyn jatkuvan parantamisen sijaan. Lepistö otti puheeksi myös, että sisäministeriön asiantuntijoiden kanssa käydyin keskustelun perusteella samassa kuviossa oleva ”aktiivinen toimijuus” tulisi vaihtaa sanoitukseen ”kyky toimia”. Aktiivinen toimijuus saa kuitenkin ohjausryhmässä enemmän kannatusta. Sitä pidetään laajempana ja osallistavampana terminä. Halutaan korostaa ihmisen omaa vastuuta. ”Kyky toimia” liitetään helposti kykyyn toimia silloin, kun jotain sattuu. Lepistö esittää, että säilytetään ”aktiivinen toimijuus” ja sisällytetään siihen ihmisen oma vastuullisuus ja osallisuus alakohdiksi. Tällä hetkellä jokaisen toimijan oma vastuu ei näy sanoituksessa riittävän vahvasti.

5. Hankkeen saattaminen loppuun

Hankkeen päättymisen jälkeen toimitaan SM:n protokollan mukaan. Tämä sisältää tarvittavat esittelyt ja lausuntokierroksen. Toimintaohjelman seurantaryhmä tullaan perustamaan osaksi pelastustoimen tulevaa yhteistyörakennetta. Ohjausryhmää kannustettiin jakamaan loppuseminaarin kutsua edelleen eteenpäin.

6. Muut hankkeeseen liittyvät asiat

Käytiin palautekierros siitä, miltä hanke on maistunut. Ohjausryhmässä kiiteltiin varsinkin intensiivisyyttä, vaikuttavaa aineistoa, osallistavaa otetta sekä sitä, että sisältö on konkretisoitunut hankkeen aikana analyysin kautta. Puheenjohtaja kiittää kaikkia ohjausryhmän jäseniä, myös nyt poissaolevia, erinomaisen aktiivisesta osallistumisesta.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin 11:03

**Error! Unknown
document property
name.**

**Error! Unknown
document property
name.**

Puheenjohtaja

Pelastusneuvos Janne Koivukoski

Sihteeri

Korkeakouluharjoittelija Jaakko Joentakanen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Liitteet

Hankkeen aineisto (Excel) ja tulosten yhteenveto (PowerPoint)

Jakelu

Hankkeen ohjausryhmä

Tiedoksi